

**HIỆP HỘI
LƯƠNG THỰC VIỆT NAM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 284/CV-HHLTVN
V/v báo cáo khó khăn, vướng
mắc liên quan đến Luật Thuế giá
trị gia tăng số 48/2024/QH15
ngày 26/11/2024.

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 28 tháng 7 năm 2025

Kính gửi: Bộ Tài chính

Tiếp theo công văn số 276/CV-HHLTVN ngày 14 tháng 7 năm 2025 của Hiệp hội Lương thực Việt Nam về việc báo cáo khó khăn, vướng mắc liên quan đến Luật Thuế giá trị gia tăng 2024, và theo tinh thần cuộc họp ngày 28 tháng 7 năm 2025 tại trụ sở Bộ Tài Chính do Cục Quản lý, Giám sát chính sách thuế, phí và lệ phí chủ trì, Hiệp hội Lương thực Việt Nam xin tiếp tục báo cáo và kiến nghị một số nội dung sau:

Gạo là mặt hàng nông sản chiến lược của Việt Nam, đóng vai trò quan trọng trong đảm bảo an ninh lương thực quốc gia và thúc đẩy xuất khẩu. Hiện nay, có khoảng 7 triệu hộ nông dân tham gia sản xuất lúa gạo, chủ yếu tập trung tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long – vựa lúa lớn nhất cả nước, cùng với các vùng trọng điểm khác như Đồng bằng sông Hồng, Bắc Trung Bộ và Duyên hải miền Trung. Toàn ngành tạo việc làm và sinh kế cho hàng chục triệu lao động trong chuỗi sản xuất, thu mua, chế biến và xuất khẩu.

Tuy nhiên, việc áp dụng thuế GTGT 5% theo Luật mới đã và đang phát sinh nhiều khó khăn và rủi ro rất cao cho doanh nghiệp xuất khẩu lương thực.

1.- Việt Nam có 152 doanh nghiệp được Bộ Công thương cấp giấy phép xuất khẩu gạo, nhưng trên thực tế chỉ có khoảng 30 doanh nghiệp xuất khẩu đạt sản lượng xuất khẩu từ 10.000 tấn/năm trở lên. Trong 6 tháng đầu năm 2025 sản lượng xuất khẩu đạt 4,7 triệu tấn kim ngạch gần 2,5 tỷ USD với giá bình quân 517 USD/tấn, dự kiến trong 6 tháng cuối năm 2025, xuất khẩu gạo đạt khoảng 3 – 3,2 triệu tấn, với giá bình quân 517 USD/tấn. Tổng số tiền thuế GTGT 5% mà các doanh nghiệp phải nộp tạm tính khoảng 77,550 triệu USD (tương đương khoảng 2.016 tỷ đồng). Đây là khoản chi rất lớn, các doanh nghiệp gặp nhiều khó khăn do ứ đọng vốn cho khoản 5% tiền thuế GTGT chờ hoàn mà thủ tục phức tạp và thời gian dài các doanh nghiệp đã khó khăn, càng khó khăn hơn.

2.- Một số doanh nghiệp cung ứng, thương mại (hàng xáo,...) có thể lợi dụng kẽ hở chính sách, chiếm dụng tiền thuế GTGT, gây thất thoát ngân sách nhà nước. Điều này khiến quá trình hoàn thuế GTGT của các doanh nghiệp xuất khẩu bị ách tắc và có khả năng dẫn đến doanh nghiệp không được hoàn thuế gây rủi ro cao cho doanh nghiệp xuất khẩu và ảnh hưởng trực tiếp đến dòng vốn lưu động và hoạt động sản xuất kinh doanh.

Thời gian mua nguyên liệu đến khi chế biến, tồn kho chờ xuất khẩu thường

kéo dài tối thiểu từ 3 đến 6 tháng và sau đó mới có đủ hồ sơ để cơ quan thuế xem xét hoàn thuế. Chưa kể các hợp đồng Chính phủ thì thời hạn thanh toán tiền phải từ 6 tháng cho đến 1 năm, các hợp đồng với chính phủ Cu Ba thì thời hạn thanh toán tiền phải từ 1 năm rưỡi cho tới 3 năm. Như vậy, thời gian để được hoàn thuế bị kéo dài đòi hỏi doanh nghiệp phải có nguồn vốn rất lớn.

Việc mua trước lúa cho dân khi vào vụ như ý kiến của Thủ tướng Chính phủ và tạm trữ 20% theo Nghị định 107/2018/NĐ-CP lại càng khó thực hiện hơn trong khi ngân hàng không cho vay tiền thuế GTGT 5%.

Với quy định mới hiện nay doanh nghiệp xuất khẩu gạo gặp rủi ro quá lớn nên một số doanh nghiệp hiện đã tạm dừng xuất khẩu, chờ hướng dẫn của cơ quan thuế các tỉnh. Một số doanh nghiệp thiếu vốn cũng buộc phải tạm dừng hoạt động. Như vậy khả năng giá lúa giảm sẽ khó khăn cho nông dân, và thị trường xuất khẩu của Việt Nam sẽ bị các nước khác cạnh tranh nhất là tại thị trường Philippines và các nước châu Phi hiện là các thị trường xuất khẩu lớn của Việt Nam.

3.- Về ngân sách Nhà nước khi thu thuế GTGT 5% của doanh nghiệp cung ứng lúa gạo nguyên liệu (giá thấp) lại phải hoàn cho doanh nghiệp xuất khẩu GTGT 5% (giá cao) về thực tế nhà nước lại mất thêm tiền (kinh doanh gạo bán cho hệ thống bán lẻ trong nước vẫn xuất hoá đơn GTGT 5% như trước đây, và tấm gạo bán cho doanh nghiệp thương mại cũng xuất hoá đơn GTGT 5%).

4.- Đối với các cơ quan quản lý như Thuế thì phải cần có thêm một số lượng cán bộ nhân viên lớn làm công tác hoàn thuế (trước đây theo qui định cũ thì không phải làm).

Như vậy với quy định mới doanh nghiệp xuất khẩu là rủi ro cao nhất, ngân sách nhà nước cũng thất thoát và các cơ quan quản lý cũng phát sinh chi phí quản lý rất lớn.

Kiến nghị: Kính đề nghị Bộ Tài chính kiến nghị Chính phủ tạm hoãn thực hiện việc kê khai thuế GTGT với mặt hàng gạo và đưa mặt hàng gạo trở lại là mặt hàng thuộc đối tượng không chịu thuế GTGT như trước đây.

Hiệp hội Lương thực Việt Nam xin trân trọng báo cáo và rất mong nhận được sự quan tâm xem xét, giải quyết kịp thời của Bộ Tài chính.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- BCH, BKT (để phối hợp);
- Lưu: VPHH.

**TM. BAN CHẤP HÀNH
CHỦ TỊCH**

Đỗ Hà Nam